

Van: directeur
Ter: informatie
Betreft: kwartaalrapportage 3^e kwartaal 2016
Datum: 13 december 2016

Kwartaalrapportage derde kwartaal 2016

Beleid

Het derde kwartaal stond vooral in het teken van de kabinetsreactie op het advies van de commissie Voltooid Leven. Ter voorbereiding daarop heeft de NVVE meerdere initiatieven genomen. Ten eerste is besloten de doelgroep een gezicht te geven en zijn zes portretten gemaakt om te laten zien waar we het over hebben als we praten over het begrip voltooid leven. Verder is er een notitie gemaakt van 70- casussen die zich hebben gemeld in het eerste kwartaal die zijn gerubriceerd onder de index voltooid leven. Het rapport laat zien dat het voor mensen met een voltooid leven moeilijk is om euthanasie te krijgen. De website voltooid leven waarop beide initiatieven staan werd gelanceerd op de dag dat de kabinetsreactie naar buiten kwam. In het derde kwartaal zijn er ook gesprekken gevoerd met politieke partijen om onze zorgen te uiten over het advies van de commissie Schnabel en te polsen of onze pilot laatstewilpil op draagvlak kon rekenen. Nog voor de zomer heeft het geleid tot de aankondiging van een Initiatiefwet door D66. Vlak na de zomer heeft het kabinet tot onze vreugde een wet aangekondigd waarin een oplossing komt voor mensen die lijden aan het leven zelf. Het kabinet benadrukt daarbij dat autonomie het uitgangspunt moet zijn van de nieuwe wet. De leden van de werkgroep politiek hebben binnen hun eigen partij hun invloed aangewend om goede standpunten rond het levenseinde opgenomen te krijgen. In het Kamerdebat bleek een ruime meerderheid voorstander van een nieuwe wet naast de euthanasiewet.

Pers	KW1	KW2	KW3	KW4
Euthanasie	763	289	157	
NVVE	9	12	26	
Voltooid leven	8	12	35	

Sociale media	KW1	KW2	KW3	KW4
Facebook (likes)	2.690	2.897	3.105	
Twitter (volgers)	2.790	2.911	3.026	
LinkedIn (leden)	238	242	251	

Leden

Het aantal leden is in 2016 met 2.005 gegroeid van 164.636 per 1 januari tot 166.641 ultimo juni. In het 3e kwartaal zijn 5.624 wilsverklaringen aangevraagd, waarvan 2.378 digitaal. Er zijn 1.170 Niet-reanimeren penningen verstrekt.

	KW1	KW2	KW3	KW4
Leden (stand per ultimo)	166.011	166.262	166.641	
Wilsverklaringen	4.991	3.946	5.624	
<i>waarvan digitaal:</i>	2.666	2.328	2.378	
NR penningen	1.454	1.835	1.170	

Vrijwillige medewerkers

In het 3^e kwartaal van 2016 zijn er in totaal 110 vrijwillige medewerkers actief bij het Adviescentrum & de Presentatiedienst. Hiervan zijn er 100 actief bij het Adviescentrum en 27 bij de Presentatiedienst. De vrijwillige medewerkers die actief zijn bij het Adviescentrum worden consulenten genoemd.

Regiobijeenkomsten

De regiobijeenkomsten kunnen als volgt worden gespecificeerd:

	Vaals/Juli	Hoenderloo/Aug	Hilversum/Sep
Bezoekers	120	140	200

Adviescentrum

In het 3^e kwartaal hebben 71 leden een doorlopende volmacht relatie met een NVVE consulent. In het afgelopen kwartaal heeft het adviescentrum 836 verzoeken afgehandeld, hieronder een uitsplitsing per activiteit:

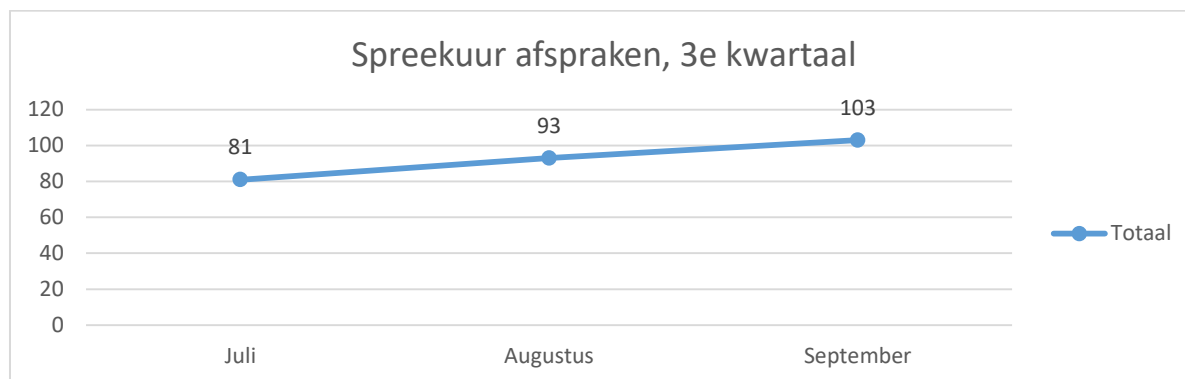
Service van het Adviescentrum	1 ^e kwartaal 2016	2 ^e kwartaal 2016	3 ^e kwartaal 2016
Spreekuur <i>wilsverklaringen</i> afspraken op locatie	223	180	195
Telefonisch spreekuur – niet gecodeerd	211	182	82
Telefonisch spreekuur – gecodeerd (vanaf Q-III)			61
Telefonisch of per e-mail afgehandeld door coördinator Adviescentrum – gecodeerd	317	299	286
Huisbezoeken – gecodeerd	288	313	212
Totaal	1039	974	836

Figuur 1. Adviescentrum, 3e kwartaal

Spreekuren

In het 2^e kwartaal zijn de spreekuren afgenomen ten opzichte van het 1^e kwartaal. Dit was een aanleiding om actie te ondernemen om de spreekuren beter onder de aandacht van de leden te brengen. Vanaf 20 juli 2016 is er gestart met een wilsverklaringen alert. Leden die twee maanden geleden lid zijn geworden, zijn per e-mail aangeschreven. Ze zijn geattendeerd op het belang van het opstellen van wilsverklaringen, hiernaast is er gewezen op de Spreekuren Wilsverklaringen.

Deze actie heeft direct resultaat opgeleverd. In het 3^e kwartaal is er een stijgende lijn te zien van de afspraken:



Figuur 2. Spreekuren, kwartaal 1 t/m 3

Verder heeft de NVVE op 3 september 2016 de *Dag van de Wilsverklaringen* georganiseerd. Op deze dag is het spreekuur wilsverklaringen ook onder de aandacht gebracht, deze actie heeft mogelijk bijgedragen aan de toename van de afspraken in de maand september. Duidelijk wordt dat leden nog steeds behoefte hebben aan persoonlijk advies over de wilsverklaringen, de spreekuren spelen in op deze behoefte.

Adviescentrum, gecodeerde vragen (huisbezoeken, telefonisch consult)

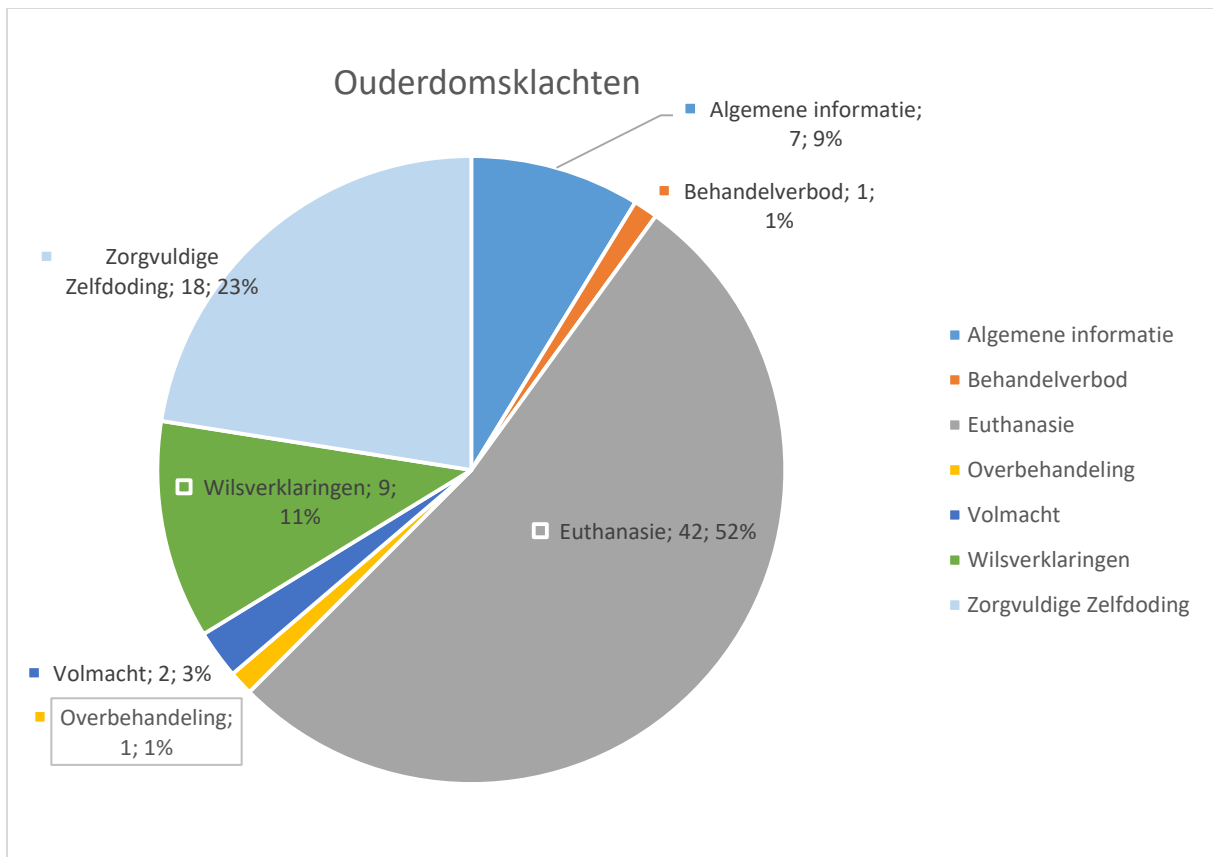
De huisbezoeken en de telefonisch afgehandelde verzoeken door de consulenten en coördinatoren van het Adviescentrum zijn als volgt gecodeerd:

Coderingen	Algemeen - overig	Dementie	Existentieel lijden	Gezond, autonoom	Ouderdomsklachten	Psychiatrie	Somatiek	Totaal
Algemene informatie	30		1	1	7	8	10	57
Behandelverbod	2	1			1	1	4	9
Euthanasie	31	35			42	40	86	234
Niet-reanimeren	6	1					1	8
Overbehandeling					1		2	3
Palliatieve sedatie	2						2	4
Volmacht	4				2	1	1	8
Wilsverklaringen	67	4	1	1	9	1	27	110
Zorgvuldige Zelfdoding	33	3	2	15	18	30	25	126
Totaal	175	44	4	17	80	81	158	559

Figuur 3. Gecodeerde vragen, 3^e kwartaal

In het 3^e kwartaal heeft afdeling staf het project Voltooid Leven opgestart. Voor dit project zijn 70 geanonimiseerde cases van het adviescentrum gebruikt. In het kader van dit project licht het adviescentrum dit kwartaal het thema Ouderdomsklachten uit, een aspect van voltooid leven.

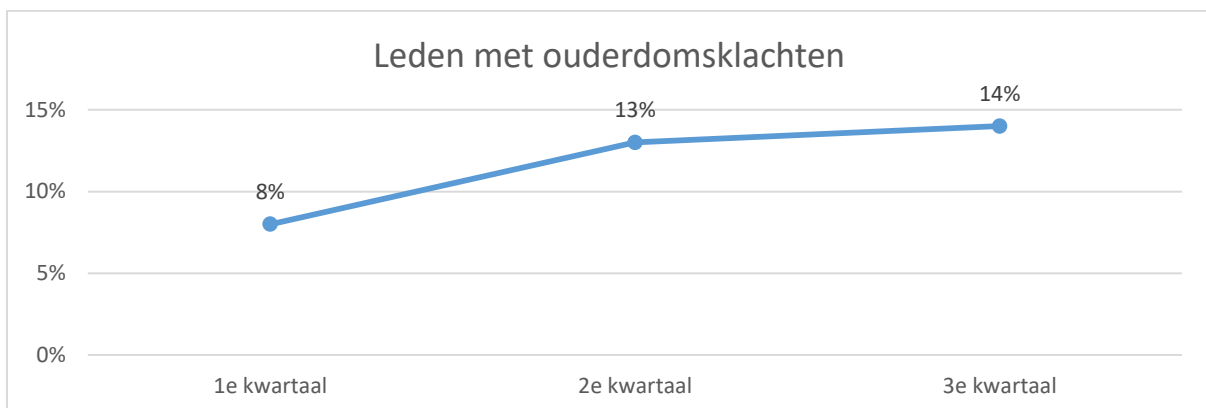
Zie hieronder de specificatie:



Figuur 4. Thema Ouderdomsklachten, 3e kwartaal

52% van de vragen met het thema Ouderdomsklachten hebben als onderwerp Euthanasie en 23% van de vragen met het thema Ouderdomsklachten gaan over Zorgvuldige Zelfdoding.

Hiernaast is er in de afgelopen kwartalen een procentuele toename van mensen die een beroep doen op het adviescentrum en kampen met een stapeling van ouderdomsklachten. In het 1^e kwartaal was dit 8% van alle vragen en in het 3^e kwartaal is het percentage bijna verdubbeld; 14%. Deze toename hangt enerzijds samen met een daadwerkelijke toename van vragen van mensen met ouderdomsklachten en anderzijds met het nauwkeuriger coderen van de vragen.



Verenigingsleven

Werkgroep ledenparticipatie/kleinschalig ledencontact

In deze periode heeft er 1 gezamenlijk overleg met de complete Werkgroep Ledenparticipatie op plaatsgevonden. Voornaamste onderwerp van gesprek was de voortgang van het opzetten van gespreksgroepen voor leden.

Bilateraal is er veel overleg geweest over de ontwikkeling van een workshop voor toekomstige gespreksgroep begeleiders.

In juli is bij de Relevant een flyer gevoegd waarin leden werd opgeroepen hun belangstelling voor kleinschalige groepsbijeenkomsten kenbaar te maken. Hierop zijn ca 950 reacties binnengekomen.

In augustus zijn alle vrijwilligers benaderd met de vraag of zij belangstelling hebben voor het begeleiden van gespreksgroepen. 35 vrijwillige medewerkers reageerden positief op deze vraag.

Dag van de wilsverklaring/campagne wilsverklaring

In de periode van 29 augustus tot 11 september werd in het kader van de campagne Wilsverklaringen de radiospot 'Een mooie dag voor uw wilsverklaring' uitgezonden.

De spot was te horen bij de Regionale Omroepen, Radio 1 en Radio 2. Uit de evaluatie van deze radio inzet blijkt dat 51% van de 50-70 jarigen in Nederland de commercial gemiddeld 9,1x heeft kunnen horen. Dit netto bereik is aanzienlijk hoger dan vooraf was geprognosticeerd (inschatting was 41%). Zie de bijlage voor de complete evaluatie.

Op zaterdag 3 september vond de jaarlijkse Dag van de Wilsverklaring plaats. In Leiden, Hoorn, Leeuwarden, Deventer en Sittard werden tijdelijke informatiepunten wilsverklaringen ingericht. Mensen zijn hierop geattendeerd via Relevant, nieuwsbrief en lokale pers. Op de dag zelf via flyeraars op straat.

In de informatiepunten konden bezoekers terecht bij consultants van de NVVE voor advies en informatie. De consultants gaven ieder uur een korte presentatie over het belang van wilsverklaringen.

Ca 500 personen bezochten de 5 informatiepunten.

MAR

Met de Medische Adviesraad is in dit kwartaal overleg gevoerd over de nieuwe richtlijn suicide waar het Trimbos instituut mee bezig is. Gepleit is voor het opnemen van een apart hoofdstuk over vragen die hulpverleners krijgen van langdurig suïcidale mensen naar hulp bij zelfdoding en euthanasie.

Wereldconferentie

Het bestuur van de stichting Euthanasia2016 Conference heeft de evaluatie van de conferentie besproken met het bestuur van de NVVE. Met de opheffing van de stichting wordt gewacht tot er verantwoording is afgelegd aan de ALV in mei 2017.

Financiële paragraaf

(er is geen accountantscontrole toegepast)

X EUR 1.000	REALISATIE 30/9	BEGR 30/9	BEGR 2016	2015
Baten				
Inkomsten leden	2.499	2.437	3.249	3.202
Overige baten	206	245	327	987
<i>Totaal baten</i>	<i>2.705</i>	<i>2.682</i>	<i>3.576</i>	<i>4.189</i>
Lasten				
Personeel	1.341	1.315	1.753	1.745
Bureau	362	409	545	499
Inkopen	225	263	350	341
Ledendiensten	35	69	91	74
Communicatie	178	183	244	201
Relevant	306	284	379	383
Vereniging	146	120	160	181
Overig *	386	378	504	714
<i>Totaal lasten</i>	<i>2.977</i>	<i>3.021</i>	<i>4.026</i>	<i>4.138</i>
Exploitatieresultaat	-272			
Bijzondere Baten				
Vrijval bestemmingsreserve	PM	338	450	
Legaten (vòòr ALV)	267	225	300	
NVVE-fonds (na ALV)	69			
Bijzondere lasten	0	-/- 225	-/- 300	
<i>Totaal bijzonder</i>	<i>336</i>	<i>338</i>	<i>450</i>	
Resultaat	64	0	0	51

Toelichting

Baten:

De berekening van de 'vooruit ontvangen contributie' is per 30 september gewijzigd t.o.v. de vorige kwartaalrapportages. Zie de separate notitie met uitleg en voorstel voor berekeningswijze van deze balanspost. Gevolg hiervan is dat de post 'inkomsten leden' hoger uitvalt in verband met toegepaste correcties. De baten voor het NVVE fonds worden sinds de ALV van mei apart geboekt en worden niet meer ter dekking van de reguliere exploitatie gebruikt, maar zijn bedoeld voor specifieke projecten.

Lasten:

Met uitzondering van de personeelskosten en Relevant blijven alle uitgaven binnen de begroting.

- De Personeelskosten vertonen een overschrijding van 2%.
- Relevant heeft het budget per 30/09 overschreden met 8%. Deze overschrijding was reeds in het tweede kwartaal zichtbaar en werd veroorzaakt door uitgave van een extra dik tweede

nummer i.v.m. de wereld conferentie. Na uitgave van nummer IV en betaling van de drukkosten en verzending in oktober is er in totaal € 384.518 uitgegeven, dus een overschrijding van € 5.518

Specificatie Overig*:

Leerstoel	47,2
Ledenparticipatie	15,6
Week vd Euthanasie	19,7
Dag vd Wilsverklaring	10,8
Wereldcongres	126,8
Documentaires+ Films	55,0
50+ Beurs	60,4
Commissies	0,4
Symposia	1,6
Proceskosten	7,9
Voltooid leven	11,3
Dam tot Dam Loop	5,0
Werkgroep Jongeren	16,7
Werkgroep Politiek	1,4
Diversen	6,0
Totaal	385,8
(Bedragen x € 1.000)	